

Sygn. akt VIII U 100/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2018 r. w Gliwicach

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 grudnia 2016 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 100/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 grudnia 2016 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. B. prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru był niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez przyznanie mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, że nie może ponosić ujemnych konsekwencji obowiązujących w latach minionych przepisów pozwalających na nieprzechowywanie dokumentów dotyczących uzyskiwanych zarobków i wynikających z tego składek na ubezpieczenie społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. B. urodził się (...)

Ubezpieczony pracował w KWK (...) w K., z tym że:

- od 26 lutego 1970 r. do 31 października 1971 r. jako robotnik dołowy pod ziemią;
- od 1 listopada 1971 r. do 31 stycznia 1973 r. jako młodszy górnik pod ziemią;
- od 1 lutego 1973 r. do 28 lutego 1985 r. jako górnik pod ziemią;
- od 1 marca 1985 r. do 31 lipca 1995 r jako górnik-cieśla pod ziemią.

Ubezpieczony uzyskał prawo do emerytury górniczej od 1 sierpnia 1995 r. Podstawę wymiaru świadczenia stanowił przeciętny miesięczny zarobek z 6 lat (od 1 stycznia 1984 r. do grudnia 1989 r.). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 292,93% i został ograniczony do 250%.

W dniu 5 grudnia 2016 r. organ rentowy wydał decyzję, w której ponownie ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru poprzez doliczenie dodatkowego składnika wynagrodzenia w postaci węgla w pełnej wysokości. W ten sposób wskaźnik wzrósł do 296,32% i został ograniczony do 250%.

W dniu 3 listopada 2016 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości świadczenia na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Do wniosku dołączył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1972-1973, 1987-1995 i 1998-2004.

W dniu 5 grudnia 2016 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję o treści jak wyżej.

W trakcie postępowania, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej B. T., na okoliczność ponownego ustalenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia ubezpieczonego, po uprzednim odtworzeniu jego zarobków za nieudokumentowane okresy, na podstawie akt osobowych ubezpieczonego, danych zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz przy uwzględnieniu obowiązujących w tych okresach przepisów płacowych dotyczących nagrody barbórkowej, 13-tej i 14-tej pensji, deputatu węglowego, a także ustalenia czy istnieją podstawy do przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu, że przez cały okres pracy na kopalni przynajmniej przez 1/3 miesiąca świadczył pracę na zmianie nocnej.

Sąd ustalił, że (...) SA nie posiada dokumentacji płacowej ubezpieczonego sprzed 1972 r. Biegła odtworzyła wynagrodzenie ubezpieczonego za okres od 1974 r. do 1977 r.

W aktach osobowych ubezpieczonego znajduje się kartoteka personalna z wpisanymi stawkami dziennymi od 1 grudnia 1971 r. Kształtowały się one w następujący sposób:

- od 1 grudnia 1971 r. do 31 stycznia 1973 r., kat. IV, 94 zł/dniówkę,
- od 1 lutego 1973 r. do 31 stycznia 1974 r., kat. V, 106 zł/dniówkę,
- od 1 lutego 1974 r. do 31 grudnia 1974 r., kat. V, 136 zł/dniówkę.

Do obliczeń przyjęto, że ubezpieczony w każdym miesiącu przepracował 30,45 dnia.

Wynagrodzenie zasadnicze zostało obliczone jako iloraz dziennej stawki wynikającej z przyjętego stanowiska pracy, zaszeregowania oraz ilości dni wyliczonej ze średniej rocznej ilości dniówek wskazanych w zaświadczeniu pracy dla celów ustalenia emerytury górniczej.

Zgodnie z art. 17 ZUP z 1 kwietnia 1957 r., a następnie art. 8 UZP dla (...) Węglowego z 1 stycznia 1975 r. ubezpieczony otrzymywał dodatek za pracę w niedziele i święta w wysokości 100% za każdą godzinę pracy.

Ubezpieczony był uprawniony do świadczenia z Karty Górnika. Zgodnie z §14 zał. Nr 1 do ZUP z 1 kwietnia 1957 r., zgodnie z którym robotnikom dołowym po przepracowaniu jednego kwartału kalendarzowego na dole w kopalni przysługiwały dodatkowe środki pieniężne. Tutaj były one naliczane od lipca 1970 r. W myśl załącznika nr 10 do protokołu dodatkowego nr 265/PW z 5 grudnia 1968 r. Karta Górnika wynosiła 10,80 zł przy okresie pracy od 2 do 5 lat. Jej wysokość została zwiększona do 17,40 zł dla górników pracujących od 2 do 5 lat po wejściu w życie protokołu dodatkowego nr 342/PW z 24 stycznia 1974 r. Z kolei od marca 1975 r. Karta Górnika wynosiła 23,20 zł i była powiększona o 100% dla górników pracujących od 5 do 10 lat. Wynikała to z tabeli nr 1 załącznika nr 1 do UZP dla (...) Węglowego z 1 stycznia 1975 r. Ponadto w przypadku ubezpieczonego w okresie od października 1974 r. do grudnia 1974 r. Karta Górnika była wypłacana w podwójnej wysokości. Taka wysokość świadczenia była przewidziana dla grupy osób zatrudnionych pod ziemią, którzy efektywnie przepracowali wszystkie dni przypadające na dany miesiąc w harmonogramie. Wynikało to z §1 pkt 4.1 uchwały Rady Ministrów nr 230/74 z 27 września 1974 r.

Ubezpieczony otrzymywał także deputat węglowy za cały okres zatrudnienia w ilości 8 ton rocznie. Wynikało to z art. 21 ZUP dla pracowników fizycznych i umysłowych zatrudnionych w zakładach pracy Ministerstwa Górnictwa i Energetyki obowiązującego od 1 kwietnia 1957 r. wraz z załącznikiem nr 41 do UZP dla (...) Węglowego obowiązującego od 1 stycznia 1975 r. Cena za 1 tonę węgla wynosiła 550 zł.

W okresie od 1974 r. do 1977 r. podstawy wymiaru składek nie stanowiły wypłaty z funduszu zakładkowego (tzw. 13-te pensje).

Zgodnie z zarządzeniem nr 37 Ministra Górnictwa i Energetyki z 18 grudnia 1974 r. ubezpieczony otrzymywał również 14-tą pensję, liczoną jako 8,5% rocznych stałych składników wynagrodzenia bez deputatu węglowego.

Niezależnie od powyższego, ubezpieczony otrzymywał dodatek za pracę na nocnej (III) zmianie. Do 30 września 1974 r. wynosił on 20%. Wynikało to z art. 15 ZUP z 15 grudnia 1957 r. w brzmieniu nadanym protokołami dodatkowymi wydanymi do 30 czerwca 1972 r. Zgodnie z §4 ust. 1 uchwały Rady Ministrów nr 230/74 z 27 września 1974 r. wynosił on od 1 października 1974 r. 30%. Z kolei od 1 stycznia 1975 % wynosił on 30%, co też wynikało bezpośrednio z §10 zał. Nr 2 do UZP dla (...) Węglowego z 1 stycznia 1975 r.

W obliczeniach nie uwzględniono innych składników niż wyżej wymienione ponieważ nie ma dowodów na okoliczność że ubezpieczony je otrzymywał.

Odtworzone hipotetyczne wynagrodzenie ubezpieczonego za lata 1974-1977 kształtuje się w następujący sposób:

1974 rok

Wynagrodzenie zasadnicze: 48 780zł

Dodatek za niedzielę i święta: 8 352,90zł

Dodatek za pracę w porze nocnej: 3 666,18 zł

Karta Górnika : 8 194 zł

14-ta pensja: 5 864 zł

Deputat węglowy: 4 400 zł

Razem: 79 258,57 zł

1975 rok

Wynagrodzenie zasadnicze: 49 694,40 zł

Dodatek za niedzielę i święta: 8 214,40 zł

Dodatek za pracę w porze nocnej: 4 969,44 zł

Karta Górnika : 19 000,80 zł

14-ta pensja: 6 959,72 zł

Deputat węglowy: 4 400 zł

Razem: 93 238,76 zł

1976 rok

Wynagrodzenie zasadnicze: 49 694,40 zł

Dodatek za niedzielę i święta: 7 942,40 zł

Dodatek za pracę w porze nocnej: 4 969,44 zł

Karta Górnika : 19 000,80 zł

14-ta pensja: 6 935 zł

Deputat węglowy: 4 400 zł

Razem: 92 943,64 zł

1977 rok

Wynagrodzenie zasadnicze: 49 694,40 zł

Dodatek za niedzielę i święta: 7 806,40 zł

Dodatek za pracę w porze nocnej: 4 969,44 zł

Karta Górnika : 19 000,80 zł

14-ta pensja: 6 925,04 zł

Deputat węglowy: 4 400 zł

Razem: 92 796 zł

Stosunek podstawy wymiaru składek ubezpieczonego do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy za lata 1972-2006 kształtuje się następująco:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego za rok kalendarzowy' (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	1972	35 644,00	30 108,00	118,39
2	1973	66 980,00	33 576,00	199,49
3	1974	79 258,57	38 220,00	207,37
4	1975	93 238,76	46 956,00	198,57
5	1976	92 943,64	51 372,00	180,92
6	1977	92 796,08	55 152,00	168,26
7	1978	149 037,00	58 644,00	254,14
8	1979	169 753,00	63 924,00	265,55
9	1980	181 009,00	72 480,00	249,74
10	1981	231 361,00	92 268,00	250,75
11	1982	373 589,00	139 572,00	267,67
12	1983	388 137,00	173 700,00	223,45
13	1984	523 502,00	202 056,00	259,09
14	1985	767 893,00	240 060,00	319,88
15	1986	983 713,00	289 140,00	340,22
16	1987	1 141 858,00	350 208,00	326,05
17	1988	1 679 800,00	637 080,00	263,67

18	1989	6 674 753,00	2 481 096,00	269,02
19	1990	26 415 972,00	12 355 644,00	213,80
20	1991	40 933 026,00	21 240 000,00	192,72
21	1992	69 182 940,00	35 220 000,00	196,43
22	1993	98 640 800,00	47 940 000,00	205,76
23	1994	129 225 700,00	63 936 000,00	202,12
24	1995	8 405,67	8 431,44	99,69
25	1998	3 260,50	14 873,88	21,92
26	1999	8 417,23	20 480,88	41,10
27	2000	9 458,38	23 085,72	40,97
28	2003	9 255,48	26 417,64	35,04
29	2004	9 376,35	27 474,84	34,13
30	2005	11 311,96	28 563,48	39,60
31	2006	3 420,88	29 726,76	11,51

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia ubezpieczonego kształtuje się następująco:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	1973	66 980,00	33 576,00	199,49

2		1974	79 258,57	38 220,00	207,37
3		1975	93 238,76	46 956,00	198,57
4		1978	149 037,00	58 644,00	254,14
5		1979	169 753,00	63 924,00	265,55
6		1980	181 009,00	72 480,00	249,74
7		1981	231 361,00	92 268,00	250,75
8		1982	373 589,00	139 572,00	267,67
9		1983	388 137,00	173 700,00	223,45
10		1984	523 502,00	202 056,00	259,09
11		1985	767 893,00	240 060,00	319,88
12		1986	983 713,00	289 140,00	340,22
(...)za rok dochodowy kalendarzowy podlegającego wyliczenia wynagrodzenia składki przeciętnego na rok wynagrodzenia ubezpieczeniowy społeczny (w zł)			1 141 858,00	350 208,00	326,05
1	1973	30 118,39	644,00	0,00	
2	1973	33 199,49	980,00	0,00	

3	1974	238	241,99
		490,39	0,00
4	1975	(...),36	227,27
		956,00	
5	1976	106 51	207,16
		423,37	0,00
6	1977	106 55	192,70
		275,68	0,00
7	1978	149 58	254,14
		037,64	0,00
8	1979	169 63	265,55
		753,92	0,00
9	1980	181 72	249,74
		009,48	0,00
10	1981	231 92	250,75
		361,06	0,00
11	1982	273 139	267,67
		589,57	0,00
12	1983	388 173	223,45
		137,70	0,00
13	1984	523 202	259,09
		502,05	0,00
14	1985	767 240	319,88
		893,06	0,00
15	1986	983 289	340,22
		713,04	0,00

16	1987	350326,05	141208,00	858,00
17	1988	637263,67	679080,00	800,00
18	1989	2269,02	674481	753,096,00
19	1990	12213,80	415355	972,604,00
20	1991	21192,72	933240	026,000,00
21	1992	35196,43	182220	940,000,00
22	1993	47205,76	640940	800,000,00
23	1994	63202,12	225936	700,000,00
24	1995	899,69	405,671,44	
25	1998	1421,92	260,873,88	
26	1998	2041,10	417,480,88	
27	2009	2340,97	458,985,72	

28	2009	26	35,04				
		255,48	7,64				
29	2009	27	34,13				
		376,37	4,84				
30	2005	28	39,60				
		311,96	3,48				
31	2006	29	11,51				
		420,78	6,76				
14		1988		1 679 800,00	637 080,00	263,67	
15		1989		6 674 753,00	2 481 096,00	269,02	
16		1990		26 415 972,00	12 355 644,00	213,80	
17		1992		69 182 940,00	35 220 000,00	196,43	
18		1993		98 640 800,00	47 940 000,00	205,76	
19		1994		129 225 700,00	63 936 000,00	202,12	
20		1995		8 405,67	8 431,44	99,69	
SUMA:		4 812,46					
Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury		240,62%					

Biegła sądowa odtworzyła również na zlecenie Sądu hipotetyczne wynagrodzenie ubezpieczonego z uwzględnieniem potencjalnie otrzymywanej przez niego premii w wysokości 25%, przy czym nie ma dokumentów potwierdzających okoliczność jej otrzymywania przez ubezpieczonego. Zgodnie z tym stosunek podstawy wymiaru składek ubezpieczonego do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy za lata 1972-2006 kształtuje się następująco:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru	kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia	stosunek podstawy' wymiaru składek do przeciętnego
-----	---------------------	--	---	--

		składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	ogłaszanego za rok kalendarzowy (w zł)	wynagrodzenia za rok kalendarzowy* (w %)
1	1972	35 644,00	30 108,00	118,39
2	1973	66 980,00	33 576,00	199,49
3	1974	92 490,39	38 220,00	241,99
4	1975	(...),36	46 956,00	227,27
5	1976	106 423,24	51 372,00	207,16
6	1977	106 275,68	55 152,00	192,70
7	1978	149 037,00	58 644,00	254,14
8	1979	169 753,00	63 924,00	265,55
9	1980	181 009,00	72 480,00	249,74
10	1981	231 361,00	92 268,00	250,75
11	1982	373 589,00	139 572,00	267,67
12	1983	388 137,00	173 700,00	223,45
13	1984	523 502,00	202 056,00	259,09
14	1985	767 893,00	240 060,00	319,88
15	1986	983 713,00	289 140,00	340,22
16	1987	1 141 858,00	350 208,00	326,05
17	1988	1 679 800,00	637 080,00	263,67
18	1989	6 674 753,00	2 481 096,00	269,02

19	1990	26 415 972,00	12 355 644,00	213,80
20	1991	40 933 026,00	21 240 000,00	192,72
21	1992	69 182 940,00	35 220 000,00	196,43
22	1993	98 640 800,00	47 940 000,00	205,76
23	1994	129 225 700,00	63 936 000,00	202,12
24	1995	8 405,67	8 431,44	99,69
25	1998	3 260,50	14 873,88	21,92
26	1999	8 417,23	20 480,88	41,10
27	2000	9 458,38	23 085,72	40,97
28	2003	9 255,48	26 417,64	35,04
29	2004	9 376,35	27 474,84	34,13
30	2005	11 311,96	28 563,48	39,60
31	2006	3 420,88	29 726,76	11,51

Natomiast wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia ubezpieczonego kształtuje się następująco:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	1973	66 980,00	33 576,00	199,49
2	1974	92 490,39	38 220,00	241,99

0	1975	106 718,36	46 956,00	227,27
J				
4	1976	106 423,24	51 372,00	207,16
5	1978	149 037,00	58 644,00	254,14
6	1979	169 753,00	63 924,00	265,55
7	1980	181 009,00	72 480,00	249,74
8	1981	231 361,00	92 268,00	250,75
9	1982	373 589,00	139 572,00	267,67
10	1983	388 137,00	173 700,00	223,45
11	1984	523 502,00	202 056,00	259,09
12	1985	767 893,00	240 060,00	319,88
13	1986	983 713,00	289 140,00	340,22
14	1987	1 141 858,00	350 208,00	326,05
15	1988	1 679 800,00	637 080,00	263,67
16	1989	6 674 753,00	2 481 096,00	269,02
17	1990	26 415 972,00	12 355 644,00	213,80
18	1993	98 640 800,00	47 940 000,00	205,76
19	1994	129 225 700,00	63 936 000,00	202,12
20	1995	8 405,67	8 431,44	99,69
SUMA:	4 886,51			

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury	244,33%	
---	----------------	--

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego i aktach osobowych; zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 2 czerwca 2017 r. (k. 26) i 21 lutego 2018 r. (k.85); opinii biegłej sądowej B. T. z 6 października 2017 r. (k.32-58) i opinii uzupełniającej z 11 lipca 2018 r. (k.94-107).

Sąd dał wiarę opiniom sporządzonym przez biegłą sądową B. T. uznając je za spójne, logiczne i sporządzone w sposób fachowy. Biegła obliczyła wskaźnik wysokość podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat z całego zakresu zatrudnienia mając na uwadze obowiązujące wówczas przepisy branżowe oraz dokumentację znajdującą się w aktach osobowych. Biegła ostatecznie na zlecenie Sądu (w opinii uzupełniającej) dokonała obliczeń w dwóch wariantach, tj. bez uwzględnienia premii w wysokości 25% i z jej uwzględnieniem. W obu przypadkach wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250% i wyniósł kolejno 240,62% i 244,33%.

Nie zasługują na uwzględnienie zarzuty (k.116) podniesione przez ubezpieczonego do opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłą oraz wnioski o zwrócenie się do (...) SA jako następcy prawnego zakładu pracy o udzielenie danych osób pracujących w spornych czasie na tym samym stanowisku i stanowiskach co ubezpieczony i przesłanie akt osobowych tych osób, a także zobowiązanie organu rentowego do przesłania akt ubezpieczonych tych osób. W tym miejscu należy również wyraźnie podkreślić, że postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem cywilnym i obowiązują w nim wszystkie reguły procesowe również te dotyczące rozkładu ciężaru dowodu oraz terminów do składania wszelkich wniosków dowodowych. Art. 6 k.c. ustanawia bowiem podstawową regułę dowodową, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Tym samym to na ubezpieczonym odwołującym się od decyzji organu rentowego ciąży obowiązek wykazania w procesie, że zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt III AUa 722/16). Co więcej, zaskarżenie decyzji organu rentowego nie powoduje zmiany w rozkładzie ciężaru dowodu i to po stronie ubezpieczonego leży powinność udowodnienia swoich twierdzeń. Zasada kontrydiktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń wyrażona w art. 232 kpc obowiązuje bowiem również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt III AUa 54/15; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2008 r., sygn. akt I UK 151/08).

Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej dot. porównawczego odtworzenia wynagrodzenia po uprzednim dopuszczeniu ww. wniosków, uznając go zbędny i zmierzający do przedłużenia postępowania dowodowego. W niniejszej sprawie zostały już sporządzone dwie opinie, które wystarczyły do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd uznał materiał dowodowy za wiarygodny, kompletny i pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383 j.t.).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek
o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257). Niemniej jednak zarobki za poszczególne lata muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości. Nie jest natomiast możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o hipotetyczne lub uśrednione wysokości zarobków. Zatem – jak już to wskazano wcześniej - kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym.

Ubezpieczony nie udowodnił, że otrzymywał wyższe wynagrodzenie niż to, które wynika z opinii sporządzonych przez biegłą B. T.. Obliczony przez biegłą wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu zatrudnienia okazał się niższy 250% i wyniósł 240,62%. Biegła uwzględniła wyłącznie te składniki, co której jest pewność, że ubezpieczony je otrzymywał. Inne składniki nie zostały wzięte pod uwagę, ponieważ nie ma dowodów potwierdzających ich otrzymywanie. Dodać należy, że wskaźnik ten okazał się niższy niż 250% także w przypadku uwzględnienia ubezpieczonemu premii w wysokości 25%, co której nie ma pewności, że ubezpieczony ją otrzymywał. Fakt otrzymywania jeszcze innych, dodatkowych składników nie został wykazany przez ubezpieczonego w trakcie toczącego się postępowania sądowego, a wnioski dowodowe oraz zarzuty do opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłą jako bezzasadne podlegały oddalenia z przyczyn wyżej wskazanych.

Reasumując, skoro wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest niższy niż 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo zgodnie z art.15 ustawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i oddalił odwołanie ubezpieczonego uznając je jako bezzasadne.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i§3 kpc w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015.1804) w brzmieniu obowiązującym do 12 października 2017 r., zasądzając od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-)SSR del. Anna Capik-Pater